

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت

دانشکده روانشناسی
رشته مشاوره خانواده
پایان نامه کارشناسی ارشد

مرگ آگاهی بر اساس منابع اسلامی و ساخت پرسش نامه اولیه آن

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمدصادق شجاعی

نگارش

فاطمه کارگر شورکی

مردادماه ۱۴۰۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت

دانشکده روانشناسی
رشته مشاوره خانواده
پایان نامه کارشناسی ارشد

مرگ آگاهی بر اساس منابع اسلامی و ساخت پرسش نامه اولیه آن

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمدصادق شجاعی

نگارش

فاطمه کارگر شورکی

مردادماه ۱۴۰۱

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت

بسمه تعالی

صورت جلسه دفاع پایان نامه

بنا به دعوت خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه)

جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد سرکار خانم فاطمه کارگر شورکی رشته: مشاوره گرایش خانواده

تحت عنوان: مرگ آگاهی بر اساس منابع اسلامی و ساخت پرسشنامه اولیه آن

با حضور استاد راهنما، استاد مشاور و هیأت داوران در موسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت در تاریخ ۱۴۰۱/۵/۴ برگزار گردید و پایان نامه ایشان با

کسب نمره به عدد: ۲۰ به حروف: بیست و یک با درجه عالی پذیرفته شد.

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	امضاء
مدیر گروه: حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر محمد رضا احمدی	استاد	
استاد راهنما: حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر محمد صادق شجاعی	استاد	
استاد داور: حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر محمد رضا احمدی	استاد	
نماینده تحصیلات تکمیلی: جناب آقای مصطفی زارعی		

معاون آموزشی موسسه
مادی احمدی حسینی

بسمه تعالی

تعهدنامه اصالت پایان نامه

اینجانب فاطمه کارگر شورکی فرزند عبدالخالق متولد ۱۳۶۱ به کد ملی ۴۴۸۹۹۰۴۵۵۱ صادره از یزد به شماره دانش پژوهی ۹۸۱۱۵۱۰۴ رشته مشاوره خانواده، متعهد می‌شوم که مطالب مندرج در این پایان‌نامه، حاصل کار پژوهشی اینجانب است و دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این زمینه از آن استفاده شده است، مطابق مقررات ارجاع و در فهرست منابع و مآخذ ذکر گردیده است. این پایان‌نامه از قبل، برای احراز هیچ مدرک هم‌سطح یا بالاتر ارائه نشده است. در صورت اثبات تخلف در هر زمان مدرک تحصیلی صادر شده توسط مؤسسه از اعتبار ساقط خواهد شد.

فاطمه کارگر شورکی

امضا

بسمه تعالی

حقوق مادی و معنوی پایان نامه

چاپ و انتشار پایان نامه های تحصیلی دانش پژوهان مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت بیانگر بخشی از فعالیت های علمی - پژوهشی مؤسسه است.

این جانب فاطمه کارگر شورکی دانش پژوه رشته مشاوره خانواده مقطع کارشناسی ارشد متعهد می گردم موارد ذیل را در خصوص حقوق مادی و معنوی پایان نامه ام با عنوان **مرگ آگاهی بر اساس منابع اسلامی و ساخت پرسش نامه اولیه آن** رعایت نمایم و در صورت تخلف از موارد ذیل، کلیه تبعات حقوقی آن بر عهده این جانب خواهد بود:

۱. در صورت اقدام به چاپ پایان نامه، مراتب را از قبل، به صورت کتبی به معاونت پژوهش مؤسسه اطلاع دهم و در صورت تمایل مؤسسه به چاپ پایان نامه به صورت کتاب، اولویت با مؤسسه خواهد بود.

۲. در صورت موافقت معاونت پژوهش با چاپ پایان نامه به صورت کتاب توسط دانش پژوه، در صفحه سوم کتاب پس از برگ شناسنامه عبارت ذیل چاپ گردد:

۳. «کتاب حاضر حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته مشاوره خانواده است که در سال ۱۴۰۱ در مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت به راهنمایی **حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمدصادق شجاعی** از آن دفاع شده است».

۴. به منظور غنی سازی منابع و مآخذ کتابخانه مؤسسه، دو نسخه از آن به کتابخانه و دو نسخه دیگر جهت بهره برداری به معاونت پژوهش اهدا خواهد شد.

فاطمه کارگر شورکی

امضاء

تقدیم بہ:

قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم: «انا وعلی ابوابہ اللہ»

تقدیم بہ پدران معنوی این امت، سازگان تابناک رسالت و امامت؛ محمد مصطفی (صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم) و علی مرتضی (علیہ السلام) و مادران بزرگوار و فداکار اسلام؛ حضرت خدیجہ کبری و فاطمہ زہرا (سلام اللہ علیہما) کہ تا بد نور وجودشان روشنی بخش عالم ہستی است و تقدیم بہ منجی عالم بشریت حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه) و تقدیم بہ کریمہ اہل بیت؛ حضرت فاطمہ معصومہ (سلام اللہ علیہا) کہ ریزہ خوار سفروہی کرامت و لطفشان ہستیم.

تقدیر و شکر:

ابتدا از ریاست مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت جناب حجت الاسلام والمسلمین دکتر زارعان شکر می‌کنم که بستر رشد علمی طلاب را فراهم کردند. بعد از آن از مدیر گروه تربیت، جناب حجت الاسلام والمسلمین دکتر احمدی شکر می‌کنم. همچنین از استاد عزیز و کرامت‌دور جناب حجت الاسلام والمسلمین دکتر شجاعی که راهنمای بنده در طول مسیر بخارش این اثر بودند کمال شکر را دارم. همچنین از فرزندان عزیز و علی‌الخصوص به‌سبب بزرگواری که در طول مسیر کسب علم همیشه پشتیبان من بوده‌اند و در سخت‌ترین لحظات همدل و همراه من هستند، صمیمانه سپاسگذاری می‌کنم. در آخر نیز از تمام اساتید و معلمان که از ابتدای تاکنون افتخار شاگردیشان را داشته‌ام، شکر می‌کنم.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی مرگ آگاهی و ساخت پرسش نامه اولیه آن براساس منابع اسلامی انجام شده است. روش به کار رفته در این پژوهش، ترکیبی بود. جامعه آماری در بخش کیفی، منابع و متون اسلامی مرتبط با موضوع مرگ آگاهی و در بخش کمی، افراد ۱۸ تا ۶۰ سال ساکن در قم بودند که با روش نمونه گیری در دسترس، ۱۹۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. پس از مطالعه مبانی نظری و استخراج مستندات و منابع مرگ آگاهی، داده ها مورد تحلیل قرار گرفت. یافته ها در بخش کیفی، نشان داد که مرگ آگاهی، سازه ای است روان شناختی، مبتنی بر توجه پیوسته به حقیقت مرگ در چارچوب اندیشه اسلامی که به عنوان یک پدیده فراگیر، قطعی، پرمز و راز، به زندگی انسان، معنای الهی داده و موجبات آرامش و تلاش مؤثر را برای تأمین سعادت غایی فراهم می آورد. همچنین، با استنباط از آیات و روایات اسلامی، مؤلفه های مرگ آگاهی، به ده مؤلفه رسید و در سه دسته علی (زمینه ای)، ماهوی و پیامدی طبقه بندی شد. برای بررسی میزان مطابقت مستندات، از نظر کارشناسان (افراد دارای تحصیلات حوزوی و روان شناختی) استفاده شد. میانگین کل (۳/۲۷)، نشانگر موافقت ۹۲ درصدی کارشناسان در خصوص تطابق مستندات با مؤلفه ها بود. در مرحله بعد، براساس مستندات و مؤلفه های به دست آمده، گویه هایی طراحی و در اختیار کارشناسان قرار گرفت. ضریب کندال ۰/۱۹۹ بامعناداری بالای ۰/۳۷ $p >$ نشان دهنده، روایی مناسب گویه های این آزمون با مستندات است. جهت سنجش روایی ملاک، آزمون محقق ساخته، به همراه آزمون ترس از مرگ بوعلی سینا (FDA)، اجرا شد. همبستگی مثبت و معنادار دو آزمون در سطح ۰/۰۱ $p <$ با ۰/۰۰، نشان دهنده روایی بالای آزمون است. مؤلفه های آزمون مرگ آگاهی اسلامی با کل آزمون، همبستگی بالا و با یکدیگر همبستگی مثبت و پایین داشتند که نشان دهنده روایی سازه آزمون محقق ساخته است. اعتبار آزمون، بواسطه بررسی همسانی درونی پرسش نامه با ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و نتیجه آن در سطح ۰/۸۹۶ به دست آمد. دونیمه سازی نیز اعتباری در حد ۰/۸۵۱ و ۰/۸۵۸ به دست داد. نتایج تحقیق، نشان می دهد که مؤلفه ها و پرسش نامه تهیه شده، از اعتبار و روایی مطلوبی برخوردار است.

کلیدواژه ها: مرگ، آگاهی، مرگ آگاهی، منابع اسلامی، پرسش نامه.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات و تعریف مفاهیم

۱-۱. مقدمه	۲
۱-۲. بیان مسأله	۴
۱-۳. اهمیت و ضرورت پژوهش	۷
۱-۴. اهداف پژوهش	۸
۱-۵. پرسش‌های پژوهش	۸
۱-۶. فرضیه های پژوهش	۸
۱-۷. تعریف مفاهیم	۸
۱-۷-۱. مرگ	۸
1-7-2. آگاهی	۹
1-7-3. مرگ آگاهی	۹
1-7-4. منابع اسلامی	۹
1-7-5. پرسش نامه	۱۰

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۲-۱. بررسی تاریخی مرگ	۱۲
۲-۱-۱. مفهوم شناسی	۱۲
۲-۱-۲. مرگ و امکان معرفت به آن	۱۷
۲-۱-۳. رویکردهای نظری در مورد مرگ	۱۸
۲-۱-۳-۱. مرگ از نگاه فلاسفه	۱۸
۲-۱-۳-۱-۱. مرگ از نگاه اپیکور	۱۹
۲-۱-۳-۱-۲. مرگ از نگاه سقراط	۱۹

- ۲۰ ۲-۱-۳-۱-۳. مرگ از نگاه افلاطون
- ۲۱ ۲-۱-۳-۱-۴. مرگ از نگاه ارسطو
- ۲۱ ۲-۱-۳-۱-۵. مرگ از نگاه دکارت
- ۲۲ ۲-۱-۳-۱-۶. مرگ از نگاه اسپینوزا
- ۲۲ ۲-۱-۳-۱-۷. مرگ از نگاه هگل
- ۲۳ ۲-۱-۳-۱-۸. مرگ از نگاه شوپنهاور
- ۲۴ ۲-۱-۳-۱-۹. مرگ از نگاه نیچه
- ۲۵ ۲-۱-۳-۱-۱۰. مرگ از نگاه هایدگر
- ۲۶ ۲-۱-۳-۲. مرگ از نگاه ادیان
- ۲۶ ۲-۱-۳-۲-۱. مرگ از نگاه ادیان بشری
- ۲۶ ۲-۱-۳-۲-۱-۱. مرگ از نگاه آیین هندو
- ۲۷ ۲-۱-۳-۲-۱-۲. مرگ از نگاه آیین بودا
- ۲۸ ۲-۱-۳-۲-۱-۳. مرگ از نگاه آیین تائو
- ۲۸ ۲-۱-۳-۲-۱-۲. مرگ از نگاه ادیان الهی
- ۲۸ ۲-۱-۳-۲-۲-۱. مرگ از نگاه دین یهودیت
- ۲۹ ۲-۱-۳-۲-۲-۲. مرگ از نگاه دین مسیحیت
- ۲۹ ۲-۱-۳-۲-۲-۳. مرگ از نگاه دین اسلام
- ۳۱ ۲-۱-۳-۳. مرگ از نگاه اندیشمندان مسلمان
- ۳۱ ۲-۱-۳-۳-۱. مرگ از نگاه ابن سینا
- ۳۲ ۲-۳-۳-۱-۲. مرگ از دیدگاه ابن عربی
- ۳۳ ۲-۱-۳-۳-۳. مرگ از نگاه سهروردی
- ۳۳ ۲-۱-۳-۳-۴. مرگ از نگاه ملاصدرا
- ۳۴ ۲-۱-۳-۳-۵. مرگ از نگاه شهید مطهری
- ۳۵ ۲-۱-۳-۳-۶. مرگ از نگاه علامه جعفری
- ۳۶ ۲-۱-۳-۴. مرگ از نگاه جامعه‌شناسی

- ۴۱ ۲-۱-۳-۵. مرگ از نگاه روان‌شناسی.
- ۴۹ ۲-۱-۴. ترس از مرگ
- ۵۱ ۲-۱-۵. اضطراب مرگ
- ۵۸ ۲-۱-۶. تجربیات نزدیک به مرگ
- ۷۰ ۲-۱-۷. مرگ آگاهی
- ۷۳ ۲-۱-۸. مرگ آگاهی صفت ممیزه انسان
- ۷۵ ۲-۱-۹. آثار و پیامدهای مرگ آگاهی
- ۷۷ ۲-۱-۹-۱. آثار و پیامدهای شناختی مرگ آگاهی
- ۷۷ ۲-۱-۹-۱-۱. خودشناسی
- ۷۸ ۲-۱-۹-۱-۲. بصیرت بخشی
- ۷۸ ۲-۱-۹-۱-۳. عجز بخشی
- ۷۹ ۲-۱-۹-۱-۴. امید بخشی
- ۸۰ ۲-۱-۹-۱-۵. تعدیل‌گری آرزو
- ۸۱ ۲-۱-۹-۱-۶. غفلت زدایی
- ۸۳ ۲-۱-۹-۱-۷. عبرت‌آموزی
- ۸۳ ۲-۱-۹-۲. آثار و پیامدهای رفتاری
- ۸۳ ۲-۱-۹-۲-۱. خویش‌تنداری
- ۸۵ ۲-۱-۹-۲-۲. انفاق‌گری
- ۸۵ ۲-۱-۹-۲-۳. عدالت‌ورزی
- ۸۶ ۲-۱-۹-۲-۴. گذشت‌ورزی
- ۸۶ ۲-۱-۹-۲-۵. شجاعت‌ورزی
- ۸۸ ۲-۱-۹-۲-۶. رفع افسردگی و درک شادکامی
- ۸۹ ۲-۱-۹-۲-۷. قناعت‌ورزی
- ۹۱ ۲-۱-۹-۲-۸. امانت‌ورزی
- ۹۲ ۲-۱-۹-۲-۹. تعدیل‌گری دنیا

۹۳	 ۲-۱-۹-۲-۱۰ تسريع در خيرات
۹۴	 ۲-۱-۹-۲-۱۱ توبه گرى
۹۵	 ۲-۱-۹-۲-۱۲ محاسبه گرى
۹۶	 ۲-۱-۹-۲-۱۳ تسهيل گرى مصائب
۹۷	 ۲-۱-۹-۲-۱۴ صله ارحام
۹۸	 ۲-۱-۹-۲-۱۵ مديريت زمان
۹۹	 ۲-۲ سنجش و اندازه گيرى مرگ و مرگ آگاهى
۹۹	 ۲-۲-۱ مقياس اضطراب مرگ
۱۰۳	 ۲-۲-۲ مقياس افسردگى مرگ
۱۰۴	 ۲-۲-۳ مقياس وسواس مرگ
۱۰۵	 ۲-۲-۴ پرسشنامه نيمرخ نگرش به مرگ
۱۰۷	 ۲-۲-۵ مقياس ترس از مرگ بوعلى سينا
۱۰۸	 ۲-۲-۶ مقياس تجربه نزديك به مرگ
۱۱۰	 ۲-۲-۷ مقياس ارزيابى مراقبت از بيمار در حال مرگ
۱۱۱	 ۲-۲-۸ پرسش نامه تجربه سوگ

فصل سوم: روش شناسى پژوهش

۱۱۶	 ۳-۱ طرح پژوهش
۱۱۶	 ۳-۲ روش پژوهش
۱۱۷	 ۳-۲-۱ بخش كیفى
۱۱۷	 ۳-۲-۱-۱ مرحله اول: مشاهده نظاممند
۱۱۸	 ۳-۲-۱-۲ مرحله دوم: غرقه شدن در محتوا
۱۱۸	 ۳-۲-۱-۳ مرحله سوم: صورت بندى داده ها
۱۱۹	 ۳-۲-۱-۴ مرحله چهارم: اعتبارسنجى يافته ها

۱۲۰.....	۳-۲-۲. بخش کمی
۱۲۰.....	۳-۳. ابزار پژوهش
۱۲۰.....	۳-۴. جامعه آماری پژوهش
۱۲۱.....	۳-۵. نمونه و شیوه نمونه‌گیری پژوهش
۱۲۱.....	۳-۶. بررسی روایی محتوایی مؤلفه‌ها
۱۲۲.....	۳-۶-۱. شاخص روایی محتوا
۱۲۲.....	۳-۶-۲. ضریب نسبی روایی محتوا
۱۲۳.....	۳-۷. بررسی روایی محتوایی و صوری پرسش‌نامه مرگ‌آگاهی براساس منابع اسلامی
۱۲۴.....	۳-۷-۱. روایی محتوایی پرسش‌نامه
۱۲۷.....	۳-۷-۲. روایی سازه پرسش‌نامه
۱۲۷.....	۳-۷-۴. بررسی اعتبار پرسش‌نامه
۱۲۷.....	۳-۸. اجرای پرسش‌نامه
۱۲۸.....	۳-۹. شیوه نمره‌گذاری

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۱۳۰.....	۴-۱. نتایج یافته‌های بخش کیفی
۱۳۰.....	۴-۱-۱. یافته‌های توصیفی
۱۳۰.....	۴-۱-۱-۱. مفاهیم شناسایی شده مرتبط با مرگ‌آگاهی
۱۳۲.....	۴-۱-۱-۲. نمایه جمعیت‌شناختی کارشناسان
۱۳۳.....	۴-۱-۲. یافته‌های استنباطی
۱۳۳.....	۴-۱-۲-۱. مؤلفه‌های شناسایی شده برای مرگ‌آگاهی در این پژوهش
۱۳۴.....	۴-۱-۲-۱-۱. فراگیر بودن
۱۳۶.....	۴-۱-۲-۱-۲. حتمی بودن
۱۳۷.....	۴-۱-۲-۱-۳. مبهم بودن

۱۳۹.....	۴-۱-۲-۱-۴. آرامش بخش بودن
۱۴۱.....	۴-۱-۲-۱-۵. معنابخش بودن
۱۴۳.....	۴-۱-۲-۱-۶. برتر بودن آخرت
۱۴۶.....	۴-۱-۲-۱-۷. معادباوری
۱۴۷.....	۴-۱-۲-۱-۸. مرگ‌باوری
۱۴۹.....	۴-۱-۲-۱-۹. مرگ‌اندیشی
۱۵۱.....	۴-۱-۲-۱-۱۰. توجه مستمر به مرگ
۱۵۴.....	۴-۱-۲-۲. الگوی مفهومی مرگ‌آگاهی در منابع اسلامی
۱۵۶.....	۴-۲. نتایج یافته‌های بخش کمی
۱۵۶.....	۴-۲-۱. یافته‌های توصیفی
۱۵۶.....	۴-۲-۱-۱. تحلیل داده‌های مربوط به پرسش دوم پژوهش
۱۵۶.....	۴-۲-۱-۲. تحلیل داده‌های مربوط به روایی محتوایی و صوری پرسش‌نامه
۱۵۹.....	۳-۱-۲-۴. اطلاعات جمعیت شناختی و توصیف داده‌ها
۱۶۰.....	۴-۲-۱-۳-۱. وضعیت سن
۱۶۱.....	۴-۲-۱-۳-۲. وضعیت جنسیت
۱۶۲.....	۴-۲-۱-۳-۳. وضعیت تأهل
۱۶۳.....	۴-۲-۱-۳-۴. وضعیت موقعیت تحصیلی
۱۶۴.....	۴-۲-۱-۳-۵. وضعیت تحصیلات حوزوی
۱۶۵.....	۴-۲-۱-۳-۶. وضعیت شغلی
۱۶۶.....	۴-۲-۲. یافته‌های استنباطی
۱۶۶.....	۱-۲-۲-۴. تحلیل داده‌های مربوط به روایی ملاکی پرسش‌نامه مرگ‌آگاهی در منابع اسلامی
۱۶۸.....	۲-۲-۲-۴. تحلیل داده‌های مربوط به روایی ملاکی پرسش‌نامه ترس از مرگ ابن سینا
۱۶۹.....	۳-۲-۲-۴. تحلیل داده‌های مربوط به روایی سازه مرگ‌آگاهی در منابع اسلامی
۱۷۱.....	۴-۲-۲-۴. بررسی اعتبار پرسش‌نامه

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

- ۱-۵. تفسیر نتایج مربوط به پرسش اصلی پژوهش ۱۷۷
- ۱-۱-۵. مؤلفه‌های مرگ‌آگاهی براساس منابع اسلامی کدامند؟ ۱۷۷
- ۲-۵. تفسیر نتایج مربوط به پرسش فرعی پژوهش ۱۷۹
- ۳-۵. تفسیر نتایج مربوط به روایی آزمون ۱۷۹
- ۴-۵. تفسیر نتایج مربوط به اعتبار آزمون ۱۸۰
- ۵-۵. یافته‌های جانبی پژوهش ۱۸۰
- ۱-۵-۵. شباهت‌های دو دیدگاه روان‌شناسی و اسلام ۱۸۱
- ۱-۱-۵-۵. اهمیت و عظمت آگاهی و توجه به مرگ در زندگی ۱۸۱
- ۲-۱-۵-۵. تمایل انسان به جاودانگی و ترس از نیستی و مرگ ۱۸۲
- ۳-۱-۵-۵. واکنش‌های هیجانی در مواجهه با مرگ ۱۸۲
- ۵-۲-۵-۵. تفاوت‌های دو دیدگاه روان‌شناسی و اسلام ۱۸۳
- ۵-۲-۵-۱. اعتقاد به حیات پس از مرگ ۱۸۳
- ۵-۲-۲-۵-۵. تفاوت در اهداف درمانی ۱۸۴
- ۵-۲-۳-۵-۵. کیفیت مرگ (مرگ خوب و بد) ۱۸۴
- ۶-۵. ثمره مرگ‌آگاهی ۱۸۸
- ۷-۵. محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش ۱۹۱
- ۱-۷-۵. محدودیت‌ها ۱۹۱
- ۲-۷-۵. پیشنهادات ۱۹۲

فهرست منابع و مآخذ:

پیوست ها	۲۱۷.....
پیوست شماره ۱:	۲۱۸.....
پیوست شماره ۲:	۲۲۹.....
پیوست شماره ۳:	۲۳۳.....

فهرست جداول و اشکال

جدول ۴-۱: مشخصات کارشناسان	۱۳۳.....
جدول ۴-۲: مؤلفه فراگیربودن	۱۳۵.....
جدول ۴-۳: مؤلفه حتمی بودن	۱۳۶.....
جدول ۴-۴: مؤلفه مبهم بودن	۱۳۹.....
جدول ۴-۵: مؤلفه آرامش بخش بودن	۱۴۰.....
جدول ۴-۶: مؤلفه معنا بخش بودن	۱۴۲.....
جدول ۴-۷: برتر بودن آخرت	۱۴۵.....
جدول ۴-۸: معادباوری	۱۴۷.....
جدول ۴-۹: مرگ باوری	۱۴۸.....
جدول ۴-۱۰: مرگ اندیشی	۱۵۱.....
جدول ۴-۱۱: توجه مستمر به مرگ	۱۵۲.....
شکل شماره ۱:	۱۵۴.....
شکل شماره ۲:	۱۵۵.....
جدول ۴-۱۲: ضریب CVI و CVR مؤلفه ها	۱۵۷.....
جدول ۴-۱۳: ضریب تطابق کندال گویه ها	۱۵۸.....
جدول ۴-۱۴: گویه های حذف شده در روایی محتوایی و صوری	۱۵۹.....

- جدول ۴-۱۵: شاخص‌های توصیفی آزمودنی‌ها براساس سن ۱۶۰
- جدول ۴-۱۶: توزیع فراوانی آزمودنی‌ها بر اساس سن ۱۶۱
- جدول ۴-۱۷: توزیع فراوانی آزمودنی‌ها بر اساس جنسیت ۱۶۲
- جدول ۴-۱۸: شاخص توصیفی براساس وضعیت تأهل ۱۶۳
- جدول ۴-۱۹: شاخص‌های توصیفی بر اساس تحصیلات آکادمیک شرکت کنندگان ۱۶۴
- جدول ۴-۲۰: شاخص‌های توصیفی آزمودنی‌ها براساس تحصیلات حوزوی و غیرحوزوی ۱۶۵
- جدول ۴-۲۱: شاخص‌های توصیفی بر اساس شغل ۱۶۶
- جدول ۴-۲۲: آماره‌های توصیفی پرسش‌نامه مرگ‌آگاهی براساس منابع اسلامی ۱۶۷
- جدول ۴-۲۳: توصیف پراکندگی و میانگین نمرات در بین آزمودنی‌ها ۱۶۷
- جدول ۴-۲۴: پراکندگی و میانگین نمرات در بین آزمودنی‌ها ۱۶۸
- جدول ۴-۲۶: همبستگی مؤلفه‌ها، خرده مؤلفه‌ها با یکدیگر، گویه‌ها و نمره کل آزمون ۱۷۰
- جدول ۴-۲۷: الفای کرونباخ ۱۷۲
- جدول ۴-۲۸: نمرات دونیمه‌سازی آزمون مرگ‌آگاهی مبتنی بر منابع اسلامی ۱۷۲
- جدول ۴-۲۹: جایگاه هر گویه از لحاظ آلفای کرونباخ و همچنین همبستگی گویه با کل آزمون. ۱۷۳
- جدول ۵-۱: ساختار مرگ‌آگاهی از نگاه اسلام با نظریات موجود ۱۸۸